

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας και αξιοπρέπειας για τον δημοσιογράφο:

- περίσκεψη - διασταύρωση ειδήσεων
- συνείδηση ευθύνης
- μη δημοσίευση πληροφοριών για πρόσωπα χωρίς την άποψή του
- αποφυγή υπερβολής και συκοφαντίας
- να μην λειτουργεί ως αστυνομικός ή δικαστής
- δημόσια αναγνώριση λάθους - αποκατάσταση αδικημένων
- άρνηση δημοσίευσης δοτών πληροφοριών
- μη υπακοή σε εξωδημοσιογραφικά κέντρα και προσταγές
- ασυμβίβαστο δημοσιογραφικού επαγγέλματος με επαγγέλματα διαφημιστή, δημοσιοσχεσίτη, υπαλλήλου κομματικών Γραφείων Τύπου.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Μέλη της διαίρεσης:

οι απόψεις για τη δημοσιογραφία διακρίνονται σε:

- αυτές που τη θεωρούν «λειτουργήμα», γιατί υπηρετεί το δημοκρατικό πολίτευμα και συμβαδίζει με το πάθος, το μεράκι και τη θέληση συμμετοχής στα κοινά,
- αυτές που θεωρούν ότι είναι επάγγελμα καθαρά κερδοσκοπικό, αφού οι δημοσιογράφοι ενδιαφέρονται μόνο για το «άμεσο» ή «έμμεσο» κέρδος.

Σχέση μελών της διαίρεσης: αντιθετική (σε δεοντολογικό, ιδεολογικό και ηθικό επίπεδο).

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- Το αποστομωτικό επιχείρημα ενός ιδιαίτερα ειδεχθούς ραδιοτηλεοπτικού «αστέρα», πρωταγωνιστή αθλοιστήτων (1^η παράγραφος): επικρατεί η μεταφορική λειτουργία της

γλώσσας → Το κυνικό επιχείρημα ενός ιδιαίτερα αντιπαθητικού ραδιοτηλεοπτικού παρουσιαστή, πρωταγωνιστή εκπομπών χαμηλού επιπέδου,

- ... όπου συνυπάρχει η κυρίαρχη «Le Monde», και όχι μόνο, με κάθε λογής «σκουπίδια» (2^η παράγραφος): επικρατεί η μεταφορική λειτουργία της γλώσσας →... όπου η «Le Monde», που έχει τη μεγαλύτερη κυκλοφορία, διατίθεται παράλληλα με κάθε λογής δημοσιογραφικά έντυπα χαμηλής ποιότητας,

- Η πεποίθηση ότι η συκοφαντία είναι θανάσιμο δημοσιογραφικό αμάρτημα (3^η παράγραφος): επικρατεί η μεταφορική λειτουργία της γλώσσας → Η άποψη ότι η συκοφαντία είναι σοβαρότατο δημοσιογραφικό παράπτωμα/ελάττωμα/λάθος.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε άποψη διατυπώνεται από τους μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Θετικά αξιολογείται ως προς το α' ερώτημα η προσπάθεια του/της μαθητή/-τριας να προσδιορίσει με σαφήνεια και συντομία ότι:

- η κυρία Ελένη έχει αδυναμία στον αδελφό της, κρυφό καμάρι και ρομαντική διάθεση απέναντι στις επιλογές του να ζήσει, έστω και σε μεγάλη ηλικία, τη dolce vita: «Σα να τον καμάρωνε κιόλας από μέσα της για τη ρέμπελη ζωή του, δίχως να τ' ομολογεί στον ίδιο τον εαυτό της»
- η πρωταγωνίστρια της αφήγησης είναι πρόσωπο ρομαντικό και ονειροπαρμένο: «χαμογελούσε καθώς ο νους της πήγαινε στο ρέμπελο αδελφό»,
- η κυρία Ελένη προφανώς είχε κάποια απωθημένα, που ο αδελφός της τόλμησε να υλοποιήσει, χωρίς να νοιάζεται για την υπόληψή του· ίσως πραγματοποιούσε κάποιες δικές της κρυφές επιθυμίες καλοπέρασης, που ο τυπολάτρης σύζυγός της δεν θα επέτρεπε, για να μην εκτεθούν κοινωνικά: Μπορεί να 'τανε κι από αντίδραση, τόσο μεγάλη ήταν η αντίθεση με τον άντρα της, ο οποίος είναι πολύ τυπικός. Λες και οι ράτσες τους ήταν διαφορετικές.

Στο β' ερώτημα ο/η μαθητής/-τρια καλείται να τοποθετηθεί με κριτήρια τις προσωπικές θέσεις/προτιμήσεις/αντιλήψεις/στάσεις και τον βαθμό συναισθηματικής ανταπόκρισης και κατανόησης των νοημάτων του κειμένου.